

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر عامل مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران:
احسان صالحی

• سردبیر:

حسام الدین برومند

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نامبر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
• صندوق پستی: ۵۳۸۸۰-۱۵۸۷۵-۱۵۸۷۵ امور مشترکین: ۸۸۷۶۴۸۰۰
• چاپ: چاپخانه های همشهری
• سازمان آگهی های روزنامه ایران: دارنده کواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
• انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

«ایران» رادر صفحه های مجازی دنبال کنید

مجید لشکری

یک اربعین به چوبه محمل سرم شکست همچون پدر بین تو، جبین دریده ام یک اربعین کنار عدو، وای وای وای! بس جور طعنه های فراوان کشیده ام یک اربعین به ضربه سیلی بین حسین! روی کبود و قامت از غم خمیده ام

پیشنهاد

کتابی خواندنی درباره پیاده روی اربعین

تجمعات انبوه یکی از پدیده های مهم اجتماعی و فرهنگی هستند که در سراسر جهان اتفاق می افتند. این رویدادها از جشنواره ها و کنفرانس ها تا تظاهرات و مراسم مذهبی، می توانند جمعیت های بزرگی را به خود جذب کنند و پیام ها، ارزش ها و باورهای متعددی را به اشتراک بگذارند. یکی از برجسته ترین نمونه های این تجمعات، مراسم اربعین حسینی است که میلیون ها نفر از مسلمانان و غیرمسلمانان از سراسر جهان در آن شرکت می کنند. کتاب آموزش سلامت در اربعین حسینی به بررسی و تحلیل یکی از جنبه های حیاتی این تجمعات، یعنی اطلاع رسانی پرداخته است. اطلاع رسانی در این زمینه به معنی ارائه اطلاعات ضروری و حیاتی به شرکت کنندگان درباره زمان، مکان، شرایط و پیام های این تجمعات است.

این فرآیند نه تنها برای مدیریت بهتر تجمعات بلکه برای تأمین امنیت، انتقال مفاهیم فرهنگی و مذهبی و تقویت انسجام اجتماعی ضروری است.

فصل اول این کتاب به مبانی نظری رسانه و ارتباطات می پردازد. در این فصل، به نظریه های مختلف ارتباطات جمعی و نحوه تأثیرگذاری رسانه ها در شکل دهی به ادراکات عمومی در تجمعات انبوه پروژه در اربعین حسینی پرداخته شده است و در پایان فصل، الگوی مناسب برای اطلاع رسانی در تجمعات انبوه را پیشنهاد می دهد. فصل دوم به زبان ساده و قابل فهم برای عموم مردم، توصیه ها و راهنمایی هایی ارائه می دهد که چگونه زائران می توانند در چنین رویدادی به بهترین شکل ممکن شرکت کنند و از اطلاعات ارائه شده بهره مند شوند. این فصل شامل توصیه هایی در زمینه های مختلفی مانند ایمنی شخصی، آمادگی برابر مخاطرات احتمالی و... است.

فصل سوم به ارائه اینفوگرافیک ها و پوسترهای آموزشی اختصاص یافته است که به صورت بصری و ساده به انتقال اطلاعات مهم می پردازند. این ابزارها مخصوص در شرایطی که نیاز به انتقال سریع و مؤثر اطلاعات وجود دارد، بسیار کارآمد هستند. اینفوگرافیک ها و پوسترهای آموزشی به عنوان ابزارهایی برای ارتقای آگاهی عمومی و تشویق به رفتارهای مناسب در اربعین حسینی مورد استفاده قرار می گیرند.

در مجموع، این کتاب با هدف ارائه یک راهنمای جامع و عملی برای اطلاع رسانی در مراسم پیاده روی اربعین حسینی تهیه شده است. با توجه به اهمیت این رویداد، نیاز به برنامه ریزی مستمر، دقیق و همکاری میان بخش های مختلف جامعه احساس می شود. امیدواریم این کتاب بتواند به عنوان یک منبع ارزشمند برای پژوهشگران، مسئولان اجرایی و عموم مردم مورد استفاده قرار گیرد و به بهبود فرآیندهای اطلاع رسانی و مدیریت تجمعات انبوه در اربعین حسینی کمک کند.

با توجه به سرعت تغییرات فناوری و رسانه ای و همچنین چالش های جدیدی که در زمینه مدیریت اطلاعات و ارتباطات به وجود می آید، نیاز به پژوهش و آموزش مستمر در این زمینه بیش از پیش احساس می شود. از این رو این کتاب تنها یک نقطه شروع محسوب می شود و نیازمند تعامل و بازخورد مداوم از سوی خوانندگان و کاربران آن است. کتاب «راهنمای عملیاتی اطلاع رسانی آموزش سلامت در اربعین» به همت گروهی از نویسندگان نوشته شده و از سوی انتشارات معاونت آموزش، پژوهش و فناوری جمعیت هلال احمر در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است.

یادداشت

طی طریق به کربلا و میراث حسینی اربعین که جهانی شد

تاریخ تشیع با روز دهم محرم سال ۶۱ هجری قمری، پیوندی ناگسستنی دارد. پیوندی که امروز شیعیان جهان را برای بزرگداشت یک واقعه جهانی دور یکدیگر جمع می کند. واقعه ای که شاید بتوان تاریخ پیدایش ادیان، فرهنگ ها و تمدن ها را به پیش و پس از آن تقسیم کرد. روزی که عدالت و انسانیت در صحرای کربلا ذبح شد و آنجا بود که نقطه عطفی در تاریخ بشریت آغاز شد. به باور هر چه داریم از محرم و صفر داریم؛ کلامی از امام خمینی (ع) که معنای عمیقی در آن نهفته است، معنایی به گستره جهانی مملو از خشونت و تاریکی و زدالت، پستی و بی عدالتی، کشتار و نابودی که در تمام تلاطماتش، تنها یک ریسمان برای نجات باقی مانده و آن اتصال حلقه جدایی نور از ظلمات است؛ آن نور در یک کلام حسین است و حسین.

آن روز آکرزید می دانست که با عمل خصمانه او، قرار است یک نیفت را تا آخر الزمان زنده نگه دارد و روزبه روز به ارزش و وسعت آن افزوده شود، شاید آن هنگام بشیمان می شد و لشکریان خود را به عقب می راند، اما مشی خدا چنین بود که حسین بن علی (ع) ۷۲ بار او در میانه جنگی نابرابر، برای صبر پیامی که بیش از ۱۴۰۰ سال از آن می گذرد قیام کنند و واقعه ای را رقم بزنند که امروز هست و نیم میلیارد جمعیت جهان، نظاره گر مناسک گرامیداشت آن از تلویزیون ها و در قلب کشورهاییک که تمدن آنها به ۵۰۰ سال هم نمی رسد، از نزدیک در خیابان ها شاهد و ناظر اوج ارادت شیعیان عالم به شخصیتی تکرار نشدنی باشند. آری: خداوند گاه عزیز می کند و گاه ذلیل، مشی اوست که تعیین کننده جایگاه انسان ها روی کره خاکی و در دنیای فانی است.

اصطی طریق اربعین، سنتی با تاریخ و پیشینه کهن که ریشه آن را می توان پس از گذشت چند روز از واقعه عاشورای حسینی و نزدیک به روز چهارم دریافت. درست چند روز پس از این واقعه، اتفاقی در میان اهالی شهری نزدیک به کربلا رخ داد که نام آن را «طوریج» یا شهرستان «هندیه» امروزی می دانند و بر اساس روایات تاریخی، اهالی این شهر در ظهر روز عاشورا، هیبت کتان و بر سر سینه زان برای اطلاع عموم مردم از حادثه عاشورا به سمت محل قتال سیدالشهدا می رفتند و کربلا حرکت می کردند. این آیین معنوی که «گفته الطوریج» نام دارد، آغازی بر مناسکی بود تحت عنوان طی طریق کربلا که بعدها برای عرضه ارادت، زیارت شهدای کربلا و اطلاع رسانی به ناگاهان از آن ظلمی که در واقعه عاشورا رفته مرسوم شد؛ بنابراین مراسم پیاده روی اربعین ریشه طولانی در

تاریخ تشیع با روز دهم محرم سال ۶۱ هجری قمری، پیوندی ناگسستنی دارد. پیوندی که امروز شیعیان جهان را برای بزرگداشت یک واقعه جهانی دور یکدیگر جمع می کند. واقعه ای که شاید بتوان تاریخ پیدایش ادیان، فرهنگ ها و تمدن ها را به پیش و پس از آن تقسیم کرد. روزی که عدالت و انسانیت در صحرای کربلا ذبح شد و آنجا بود که نقطه عطفی در تاریخ بشریت آغاز شد. به باور هر چه داریم از محرم و صفر داریم؛ کلامی از امام خمینی (ع) که معنای عمیقی در آن نهفته است، معنایی به گستره جهانی مملو از خشونت و تاریکی و زدالت، پستی و بی عدالتی، کشتار و نابودی که در تمام تلاطماتش، تنها یک ریسمان برای نجات باقی مانده و آن اتصال حلقه جدایی نور از ظلمات است؛ آن نور در یک کلام حسین است و حسین.

آن روز آکرزید می دانست که با عمل خصمانه او، قرار است یک نیفت را تا آخر الزمان زنده نگه دارد و روزبه روز به ارزش و وسعت آن افزوده شود، شاید آن هنگام بشیمان می شد و لشکریان خود را به عقب می راند، اما مشی خدا چنین بود که حسین بن علی (ع) ۷۲ بار او در میانه جنگی نابرابر، برای صبر پیامی که بیش از ۱۴۰۰ سال از آن می گذرد قیام کنند و واقعه ای را رقم بزنند که امروز هست و نیم میلیارد جمعیت جهان، نظاره گر مناسک گرامیداشت آن از تلویزیون ها و در قلب کشورهاییک که تمدن آنها به ۵۰۰ سال هم نمی رسد، از نزدیک در خیابان ها شاهد و ناظر اوج ارادت شیعیان عالم به شخصیتی تکرار نشدنی باشند. آری: خداوند گاه عزیز می کند و گاه ذلیل، مشی اوست که تعیین کننده جایگاه انسان ها روی کره خاکی و در دنیای فانی است.

اصطی طریق اربعین، سنتی با تاریخ و پیشینه کهن که ریشه آن را می توان پس از گذشت چند روز از واقعه عاشورای حسینی و نزدیک به روز چهارم دریافت. درست چند روز پس از این واقعه، اتفاقی در میان اهالی شهری نزدیک به کربلا رخ داد که نام آن را «طوریج» یا شهرستان «هندیه» امروزی می دانند و بر اساس روایات تاریخی، اهالی این شهر در ظهر روز عاشورا، هیبت کتان و بر سر سینه زان برای اطلاع عموم مردم از حادثه عاشورا به سمت محل قتال سیدالشهدا می رفتند و کربلا حرکت می کردند. این آیین معنوی که «گفته الطوریج» نام دارد، آغازی بر مناسکی بود تحت عنوان طی طریق کربلا که بعدها برای عرضه ارادت، زیارت شهدای کربلا و اطلاع رسانی به ناگاهان از آن ظلمی که در واقعه عاشورا رفته مرسوم شد؛ بنابراین مراسم پیاده روی اربعین ریشه طولانی در

شاید نزدیک ترین تاریخ حرکت جمعی به سمت کربلا ایران را، بتوان به دوران حکمرانی ناصرالدین شاه قاجار منسوب کرد

اربعین حسینی نماد مبارزه علیه ظلم و بی عدالتی

عشق به امام حسین (ع) همچون مغناطیسی، هر ساله در موسم اربعین، آزادگان جهان را دور خود جمع می کند؛ میهمان های این مسیر فقط شیعیان ایران، عراق، خاورمیانه و آسیا نبوده و زائرانی با گرایش های دینی متفاوت یا حتی آتئیایی که دینی ندارند از کشورهای مختلف حضور دارند. یکی از کسانی که در راهپیمایی بزرگ اربعین حسینی در سال ۱۴۰۲ شرکت کرد، نوه نلسون ماندلا، رهبر مقاومت داخلی علیه آپارتاید و نخستین رئیس جمهور آفریقای جنوبی بود؛ وولبولیله مندلا ماندلا درباره حضورش در این مراسم نوشته است: حضور در کربلا و عراق برای ما ماهی افتادار است؛ جایی که امام حسین (ع) و مردم عراق علیه ظلم و سرکوب ایستادگی کردند. ما به عنوان مردم آفریقای جنوبی فرزندان همان رنج ها و گذشته پر از ظلم و بی عدالتی هستیم. ما به عنوان مردم آفریقای جنوبی اگر بخواهیم آفریقای خالی از استعمار ببینیم، باید در هرتزیونی دربارہ پایان استعمار غرب در صحرای بزرگ آفریقا سخن بگوییم. به همین خاطر حضور ما اینجا در کربلا، برای تداعی کردن نقش امام حسین (ع) در مبارزه خود بسوی مهم است تا بتوانیم الهام بخش مبارزات فلسطینیان باشیم.

او این راهپیمایی را این گونه توصیف کرده است: زیبا و شگفت انگیز است که شاهد رویدادی (اربعین) باشیم که مردمی نه فقط از داخل با همجواری عراق به سوی امام حسین (ع) پیاده روی می کنند، بلکه زائرانی از کشورهای دور نیز برای زیارت امام حسین (ع) می آیند که به نماد مبارزه علیه ظلم، سرکوب و بی عدالتی تبدیل شده است.

این پیاده روی ارزش های انسانیت را احیا می کند

«جان شاک» کشیش و رئیس یکی از کلیساهای آمریکا تصمیم گرفت با سفر به کربلا، از نزدیک و با چشم خود راهپیمایی بزرگ اربعین حسینی را مشاهده کند. او برای اینکه این حادثه بزرگ و رسانه ای را مستندسازی کند، «جان شاکنازلی» از بازرترین روزنامه نگاران آمریکایی را نیز در این سفر همراه خود برد. وی درباره این سفر نوشت: «امریکایی ها در مورد اسلام اشتباه فکری می کنند. آنها فکر می کنند اسلام دینی نادرست است، اما من همزمان با پیاده روی، همه مراسم دینی و مذهبی که مسلمانان در این پیاده روی برگزار می کنند، با سندن و مدرک و تصویر، مستندسازی کرده ام. این مراسم ارزش های انسانیت را احیا می کند. من هر هفته در کلیسا سخنرانی می کنم. این بار آنچه با چشم خود دیده ام، در سخنرانی ام در روز یکشنبه برای ملت آمریکا بیان خواهم کرد. همچنین تأکیدی می کنم ملت عراق یک ملت دوستداشتنی و میهمان نواز هستند. نکته دیگر از این سفر این بود که این کشیش آمریکایی در صفحه شخصی خود در فیسبوک به پذیرایی از زائران پرداخته بود. او نوشته بود: «شما در طول زیارت اربعین حسینی در عراق گرسنه نمی مانید.»

صهیونیست ها دوست ندارند این راهپیمایی در جهان شناخته شود

«علی سلام» خبرنگار آمریکایی است که سه بار تجربه حضور در مراسم پیاده روی اربعین حسینی را داشته و از این سفر خود این گونه نوشته است: «رژیم صهیونیستی بیش از ۵۰۰ سلاح هسته ای در اختیار دارد و هرگز به فکرش هم خطور نکرده که از آنها برای حمله به اروپا استفاده کند بلکه آنها را برای حمله به همین منطقه در نظر گرفته است و شاید روزی آن را برای کشورهای آفریقایی هم استفاده کند و جالب است غرب هرگز در این مورد نگران نشده؛ تنها چیزی که غرب به آن توجه می کند این است که ایران به سلاح هسته ای دست نیابد، ایران به انرژی هسته ای دست نیابد تا بتواند اقتصاد خود را قوی تر کند. به نظر من نگرانی اصلی در جهان، صهیونیست ها هستند. صهیونیست ها اصلاً دوست ندارند راهپیمایی اربعین در جهان شناخته شود. مردم غرب امروز تشنه دریافت شناخت از چنین حرکت هایی هستند، چون این روزها قلب های آنها نیاز دارد که درباره حرکت های راستینی مانند پیاده روی اربعین و معنای واقعی آن بدانند؛ بنابراین این حرکت می تواند عطش جهان را سیراب کند ولی غربی ها اصلاً نمی خواهند اربعین به عنوان یک فرهنگ شناخته شود. آنها نمی خواهند مردم از چهار گوشه جهان به این حرکت بپیوندند.»

تبدیل پادگان اشرف به موزه

حامد خسروشاهی فعال فرهنگی در سفر به عراق از پادگان اشرف بازدید کرده و در این باره نوشته است بازدید از این پادگان راحت تر از آنچه فکر می کردم هماهنگ شد. سر راه کرکوک به بغداد، نرسیده به شهر خالص در استان یالی، رسیدیم به این پادگان که نامش شده است پادگان شهید ابومنظّر المهداوی.

مسجد فاطمه الزهرا پادگان که از ابتدا با همین نام ساخته شده، عجیب بود. نمای بیرونی به شکل یک مسجد تراز! و نمای داخلی به شکل یک سوله با امکان کاربری های متفاوت! مثل ذات مجاهدین (منافقین).

از عجایب دیگر دیدن مینیاتورهی حافظیه و سعدیه و پهل اهواز بود. میل بازگشت به وطن در دولت خیالی مجاهدان می طلبید که نمادهای وطن در اشرف ساخته شود. در این میان میدان آزادی اشرف تخریب شده، اما باقی بناها در حال تخریب هستند.

یک مدرسه ۲۴ ساعته برای کودکان و نوجوانان، از اجزای اصلی اشرف بود. پدری که در یک ازدواج ایدئولوژیک مادری را باردار می کند و مادری که بعد ۹ ماه وضع حمل به محض تولد، نوزاد را تقدیم اهداف سازمانی می کند و کودکی که توسط مربیان از همان بدو تولد یک سرباز برای اهداف مسعود و مریم تربیت می شود.

و سرانجام؟ هیچ! بعد عمری وطن فروشی، پیرشوی و در ابانی پشت کامپیوترها، گامنت بنویسی! وطن فروشی حتی در ازای میلیاردها تومان و دلار، هیچ نمی ارزد! اشرف موزه عبرت است برای این گزاره.

من به جای مسئولین ایرانی بودم، حداقل بخشی از این پادگان خیلی بزرگ را موزه می کردم و در حفظ نمادها و بناهای اصلی می کوشیدم.

عکس نوشت

تجف پیش از اربعین حسینی (ع) زائران اربعین ابعبدالله الحسین (ع) پس از زیارت مرقد مطهر امیرمؤمنان حضرت علی (ع) عازم شهر کربلا می شوند.

عکس: مفاد مددی نسیم